

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
Zamysłów

1. Nazwa

UKŁAD RURALISTYCZNY

2. Czas powstania

ok. XIII w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Zamysłów
67-407 Szlichtyngowa

5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony
Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej wsi Zamysłów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A z dn. 30 grudnia 1999 r., poz. 265).

Mapa z naniesioną granicą układu ruralistycznego.

Historia.

Wieś o genezie średniowiecznej, opisana została w źródłach już w 1307 roku, kiedy to wieś Hinzendorf wraz z dobrami została nadana przez Henryka III głogowskiego zakonowi klarysek. XIV w. zakon klarysek z Głogowa ufundował kościół (drewniany) pw. św. Bartłomieja. W 1718 r. ufundowano figurę św. Jana Nepomucena, która obecnie znajduje się przed ogrodzeniem kościoła. W 1750 r. siostry wybudowały szpital przy kościele. Następnie w 1752 r. wybudowano nowy kościół, którego projekt przypisuje się włoskiemu architektowi Pompeo Ferrari. W 1810 r. nastąpiła sekularyzacja dóbr klasztornych. W 1 poł. XIX w. nastąpiła budowa zespołu budynków folwarcznych, a w 2 poł. XIX w. wybudowano pałac. W roku 1880 majątek ziemski (liczący 289 ha) znajdował się w rękach Bernharda v. Bernuth z Borowa, a wieś liczyła 66 domów i 396 mieszkańców. W 1923 r. właścicielem majątku ziemskiego został Friedrich Karl Namzer, fundator przebudowy pałacu. W tym samym roku kościół uzyskał status świątyni parafialnej. W wyniku działań wojennych w 1945 r. kościół i dwór zostały zniszczone. Po 1945 r. majątek przejęty został przez Skarb Państwa Polskiego, następnie na bazie majątku utworzono PGR. W latach 1989-1992 odbudowano kościół z ruiny.

Opis.

Zamysłów to wieś sołecka położona na południowo-wschodnim krańcu woj. lubuskiego, w gminie Szlichtyngowa, powiecie wschowskim, we wschodniej części Pradoliny Głogowskiej mezoregionu Obniżenia Milicko-Głogowskiego. Miejscowość położona 2 km na północny zachód od Szlichtyngowej, gdzie skomunikowana jest z droga krajową nr 12 z Głogowa do Wschowy, usytuowana wzdłuż drogi lokalnej ze Szlichtyngowej do Starych Drzewców. Tereny po południowo-wschodniej stronie miejscowości poprzecinane są ciekami wodnymi, dopływami Krzyckiego Rowu, uchodzącego do Odry w rejonie Bytomia Odrzańskiego.

Wieś o układzie ulicówki, zabudowa zlokalizowana wzdłuż drogi biegnącej przez miejscowość. Pośrodku wsi znajdują się: barokowy kościół wraz z terenem wokół, który pełni funkcję cmentarza oraz nieopodal — zespół rezydencjonalny, w skład którego wchodzi: dwór, budynki gospodarcze i park.

Wartości.

Zabudowa wsi pod względem typologicznym nie jest jednolita. Pierzeje zagród wzdłuż głównej drogi biegnącej przez wieś. W miejscowości przeważają budynki ustawione kalenicowo do drogi, zdarzają się usytuowane szczytem. Budynki to obiekty parterowe, murowane, z dachami dwuspadowymi z pokryciem ceramicznym i cementowym. Zabudowa gospodarcza rozplanowana na zapleczu siedlisk, wokół podwórza: murowana z cegły nieotynkowanej i tynkowanej.

Stan zachowania.

Historyczny układ przestrzenny wsi zachowany bez większych zniekształceń. Budynki w średnim stanie technicznym, zwłaszcza dachy domów, ich elewacje, oraz budynki gospodarcze wymagają remontu. Wiele budynków w wyniku niekontrolowanych remontów utraciły znaczną część cech waloryzujących, w tym detal architektoniczny, lecz zachowała się w sporej ilości pierwotna stolarka drzwiowa. Budynki gospodarcze — częściowo nieużytkowane. Pałac w stanie złym, pomimo remontu pokrycia dachowego, brak otynkowania powoduje degradację ceglanego budulca.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Skutki dysharmonizujące powodują przebudowy istniejących budynków, niezgodne z historyczną tradycją miejscowości oraz niekontrolowanych prac remontowych, pozbawiających budynki cech waloryzujących (nowe okna bez podziałów, z ramowych okien z PCV, powiększanie otworów okiennych, zamurowywanie drzwiowych, wymiana drzwi wejściowych do budynków mieszkalnych, remonty dachów i wymiana pokryć na tanie, z blachy falistej lub blacho dachówki, ocieplanie i tynkowanie elewacji). Zauważa się również brak koniecznych napraw ogrodzeń budynków gospodarczych oraz brak użytkowania większości historycznych budynków gospodarczych. Utrzymać dotychczasową, historyczną zabudowę, z ewentualnym uzupełnieniem zabudową nową w miejscu starej. Powstające tu budynki powinny nawiązywać formą do architektury historycznej zabudowy, a ich wysokość nie powinna stanowić dominanty urbanistycznej (budynki jednokondygnacyjne o nierozczłonkowanej bryle i dwuspadowym dachu krytym materiałem ceramicznym). W pobliżu miejscowości ustanowić zakaz lokalizacji obiektów, stanowiących wyraźną dominantę architektoniczną, np. maszty nadawcze, elektrownie wiatrowe, obiekty wielkopowierzchniowe. Dokończyć remont pałacu. Wpisać do przykościelny wraz z murem i bramą główną. rejestru zabytków cmentarz

Bartosz Idryjan

20.09.2021r.

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków